

Basisondersteuning SWV PO Rijnstreek

Postadres:
Email:
Website:
Bestuursnr.:

Inhoud

Inleiding.....	3
Waarderingskader van de onderwijsinspectie	4
Toelichting basisondersteuning SWV PO Rijnstreek.....	5
ONDERWIJSPROCES (OP)	5
Aanbod (OP1)	5
Zicht op ontwikkeling (OP2)	5
Didactisch handelen (OP3)	6
(Extra) ondersteuning (OP4).....	6
Samenwerking (OP6).....	7
Toetsing en afsluiting (OP8)	7
SCHOOLKLIMAAT (SK)	7
Veiligheid (SK1).....	7
Pedagogisch klimaat (SK2).....	8
ONDERWIJSRESULTATEN (OR)	8
Resultaten (OR1)	8
Sociale en maatschappelijke competenties (OR2)	8
Vervolgsucces (OR3).....	9

Inleiding

Basisondersteuning is datgene wat alle scholen binnen het samenwerkingsverband minimaal moeten kunnen bieden aan leerlingen. In een definitie gevat: *Basisondersteuning is het geheel aan preventieve en licht curatieve interventies, die binnen de ondersteuningsstructuur van de school, eventueel in samenwerking met ketenpartners, planmatig en op overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.* Als een leerling meer of andere ondersteuning nodig heeft dan in de basisondersteuning kan worden geboden, komt hij of zij in aanmerking voor 'extra ondersteuning'. Het samenwerkingsverband bepaalt wat er onder basisondersteuning en onder extra ondersteuning wordt verstaan, en verwoordt dit in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Voor ouders/verzorgers dient het namelijk helder te zijn wat zij minimaal van elke school mogen verwachten als het gaat om onderwijsondersteuning.

Vanuit de wettelijke taken is het voor het samenwerkingsverband van belang om zicht te houden op de kwaliteit van de ondersteuning. Het samenwerkingsverband maakt daartoe heldere kwaliteitsafspraken en zorgt voor een goede kwaliteitstoetsing. De school kan nagaan of zij aan de vastgelegde afspraken van de basisondersteuning kan voldoen of wat nodig is om volgende stappen te maken in de schoolontwikkeling.

In het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Rijnstreek is afgesproken om de basiskwaliteit van het waarderingskader van de onderwijsinspectie ¹[waarderingskader onderwijsinspectie po 2017](#), aangevuld met enkele nader uitgewerkte concrete afspraken, leidend te laten zijn voor het niveau van de basisondersteuning. Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Rijnstreek (SWV PO Rijnstreek) hanteert daartoe voor dit geheel het begrip 'standaard voor basisondersteuning SWV PO Rijnstreek'. Deze 'standaard van basisondersteuning SWV PO Rijnstreek' geeft een kwaliteitskader aan waarbinnen omschreven staat welke ondersteuning alle basisscholen binnen de Rijnstreek moeten bieden.

De volgende kanttekeningen zijn van belang.

- De standaard van de basisondersteuning SWV PO Rijnstreek is niet statisch maar dynamisch, op basis van een jaarlijkse meting van het aanbod van ondersteuning kan binnen scholen een aanpassing plaatsvinden.
- De standaard van de basisondersteuning SWV PO Rijnstreek geldt als algemene richtlijn, in de omschrijving wordt geen rekening gehouden met incidentele factoren zoals samenstelling van groepen, tijdelijke beperking in de personele inzet van een school etc.
- De standaard van de basisondersteuning SWV PO Rijnstreek richt zich op 'wat', de invulling 'hoe' is aan het schoolbestuur.

Deelnemers werkgroep Basisondersteuning en SOP

Marcel Blaauw
Mireille van der Horst
Luzanne Boersma
Caroline Knoester
Elly Pauw

Christien Oskam
Marianne Hebbink
Katinka den Os
Leontien van der Leeden

---

¹ Onderzoekskader 2017 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs, juni 2017

Waarderingskader van de onderwijsinspectie

In het waarderingskader van de onderwijsinspectie ² worden vijf kwaliteitsgebieden onderscheiden: Onderwijsproces, Schoolklimaat, Onderwijsresultaten, Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

De onderwijsinspectie geeft de volgende toelichting bij het waarderingskader:

‘Met het waarderingskader wordt zicht gegeven op de drie elementaire vragen over de betekenis van het onderwijs voor leerlingen: Leren ze genoeg (Onderwijsresultaten), krijgen ze goed les (Onderwijsproces) en zijn ze veilig (Schoolklimaat). De standaarden in deze drie gebieden geven gezamenlijk de kern van het onderwijs weer zoals de leerling dat ontvangt. De gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer zijn voorwaardelijk voor (het voortbestaan van) de kwaliteit. We definiëren onderwijskwaliteit dan ook als het geheel van de prestaties van de school op deze gebieden.’

Het waarderingskader kent de volgende opbouw:

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN	
OP	ONDERWIJSPROCES
OP1	Aanbod
OP2	Zicht op ontwikkeling
OP3	Didactisch handelen
OP4	(Extra) ondersteuning
OP6	Samenwerking
OP8	Toetsing en afsluiting
SK	SCHOOLKLIMAAT
SK1	Veiligheid
SK2	Pedagogisch klimaat
OR	ONDERWIJSRESULTATEN
OR1	Resultaten
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
OR3	Vervolgsucces
KA	KWALITEITSZORG EN AMBITIE
KA1	Kwaliteitszorg
KA2	Kwaliteitscultuur
KA3	Verantwoording en dialog
FB	FINANCIEEL BEHEER
FB1	Continuïteit
FB2	Doelmatigheid
FB3	Rechtmatigheid

² Bron: Onderzoekskader2017 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs

Toelichting basisondersteuning SWV PO Rijnstreek

SWV PO Rijnstreek heeft zich voor het beschrijven van de basisondersteuning beperkt tot de eerste drie kwaliteitsgebieden van het waarderingskader en de daarbij behorende standaarden. Deze gebieden geven namelijk de inhoudelijke kern van het onderwijs en de leerling-ondersteuning weer. In de onderstaande uitwerking worden de kwaliteitsafspraken van SWV PO Rijnstreek nader geconcretiseerd per beschrijving van de inspectiestandaarden.

ONDERWIJSPROCES (OP)

Aanbod (OP1)

Basiskwaliteit

De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat en dat aansluit bij het (beoogde) niveau van alle leerlingen.

Het onderwijs gaat ervan uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving. Daarom is het onderwijs gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdsgenoten. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school, wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. De school legt de doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod vast in het schoolplan.

Concrete kwaliteitsafpraak aanbod SWV PO Rijnstreek

- De school beschikt over netwerk mogelijkheden voor het inschakelen van overige expertise op het gebied van taal, rekenen, NT2, hoog/minderbegaafdheid, werkhouding, gedrag en OICT.
- De school werkt samen met de gemeente aan het voorkomen van achterstanden bij (jonge) leerlingen. (VVE en NT2 beleid).

Zicht op ontwikkeling (OP2)

Basiskwaliteit

De school verzamelt vanaf binnenkomst met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Voor de kennisgebieden taal en rekenen en wiskunde gebeurt dit met betrouwbare en valide toetsen die tevens een indicatie geven van de bereikte referentieniveaus. Leraren vergelijken deze informatie met de verwachte ontwikkeling. Deze vergelijking maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren, analyseert de school waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen.

Concrete kwaliteitsafspraken zicht op ontwikkeling SWV PO Rijnstreek

- Er is sprake van een handelingsgerichte, opbrengstgerichte en planmatige aanpak. Doelen worden regelmatig geëvalueerd.
- De school stelt alles in het werk om situaties van thuiszitten van leerlingen zoveel mogelijk te voorkomen en zet indien nodig tijdelijke maatwerkoplossingen in (b.v. in samenwerking met een orthopedagoog/schoolpsycholoog, SWV, leerplicht en jeugd-gezinsteam/GO!).

Didactisch handelen (OP3)

Basiskwaliteit

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over de leerlingen hebben. De leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. De aangeboden leerstof is logisch en doelmatig opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les.

De leraren creëren een leerklimaat waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert de leraar het onderwijsaanbod zo dat de leerling het zich eigen kan maken. De leraren stemmen de instructies en spelbegeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen. De afstemming is zowel op de ondersteuning als op de uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen.

(Extra) ondersteuning (OP4)

Basiskwaliteit

Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, biedt de school een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen. Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling. De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

De school heeft in het school-ondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe het onderwijs wordt afgestemd op de behoefte van de leerling.

Concrete kwaliteitsafspraken (extra) ondersteuning SWV PO Rijnstreek

- De school is erop gericht om leerlingen en ouders te betrekken bij met het opstellen van de ontwikkelingsdoelen en in te laten stemmen met het handelingsdeel van het OPP (besluit 2017).
- De school hanteert zorgvuldig de zorgplicht voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften, die worden aangemeld en voor leerlingen die ingeschreven zijn.

Samenwerking (OP6)

Basiskwaliteit

De school werkt samen met voorschoolse voorzieningen en voorgaande scholen door informatie over leerlingen in achterstandssituaties uit te wisselen en het onderwijs in een doorgaande leerlijn te realiseren. Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijdse uitstroom van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkelingen en de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werkt de school samen met het eigen schoolbestuur, met het samenwerkingsverband en/of, indien nodig, met partners in de zorg.

Concrete kwaliteitsafspraken samenwerking SWV PO Rijnstreek

- De school werkt samen met de ouders: de school bespreekt met ouders de ontwikkeling van het kind, de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, en inzet van ondersteuning.
- De school werkt indien nodig met andere scholen in de wijk, het samenwerkingsverband en met het JGT/GO!, ketenpartners, zorgaanbieders en leerplicht.

Toetsing en afsluiting (OP8)

Basiskwaliteit

Alle leerlingen (behoudens wettelijke uitzonderingen) in groep 8 maken een eindtoets. Tijdens de schoolperiode maken ze toetsen van het leerlingvolgsysteem, waarmee in elk geval de kennis en vaardigheden op het terrein van Nederlandse taal en rekenen en wiskunde worden gemeten.

De leraren nemen de toetsen af zoals genoemd in de toets handleidingen.

Ouders worden geïnformeerd over de vorderingen van de leerlingen.

Alle leerlingen krijgen een advies voor het vervolgonderwijs. De school hanteert hierbij een zorgvuldige procedure.

SCHOOLKLIMAAT (SK)

Veiligheid (SK1)

Basiskwaliteit

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen. De school monitort dit tenminste jaarlijks.

De school heeft een veiligheidsbeleid (beschreven in het schoolplan of een ander document), gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren.

De school heeft een persoon als aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor coördinatie van het beleid tegen pesten. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De uitingen van leerlingen en personeel zijn in lijn met de basiswaarden van de democratie.

Concrete kwaliteitsafspraken veiligheid SWV PO Rijnstreek

- De school heeft een actueel beleid rondom omgaan met sociale media.
- De school heeft een actuele Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.
- De school hanteert actief beleid rondom bescherming van persoonsgegevens, volgens de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. [informatie AVG 2018](#)

Pedagogisch klimaat (SK2)

Basiskwaliteit

Geen specifieke eisen in het waarderingskader van de inspectie.

Concrete kwaliteitsafspraken pedagogisch klimaat SWV PO Rijnstreek

- De school kent een ondersteunend en stimulerend klimaat wat bijdraagt aan acceptatie van diversiteit.
- Gedragsregels voor leerlingen, ouders en schoolpersoneel zijn in de school duidelijk.
- De leerlingen en ouders worden actief betrokken bij een positief schoolklimaat.
- De school biedt oefensituaties om leerlingen te begeleiden bij de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties.
- De school zet indien nodig aanvullende ondersteuning in t.b.v. het bevorderen van een positief groepsklimaat.

ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

Resultaten (OR1)

Basiskwaliteit

De cognitieve eindresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden. Dit betekent dat de eindresultaten op de kernvakken Nederlandse taal en rekenen en wiskunde voldoen aan de gestelde norm.

Sociale en maatschappelijke competenties (OR2)

Basiskwaliteit

Geen specifieke eisen in het waarderingskader van de inspectie.

Concrete kwaliteitsafspraken sociale en maatschappelijke competenties SWV PO Rijnstreek

---

- De school beschikt over gestandaardiseerde toetsen en instrumentarium voor het in kaart brengen van sociaal- emotionele ontwikkeling van leerlingen.
- Leraren hebben kennis van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en de knelpunten die zich kunnen voordoen in het functioneren op school, als de sociaal-emotionele ontwikkeling anders verloopt.

Vervolgsucces (OR3)

Basiskwaliteit

Geen specifieke eisen in het waarderingskader van de inspectie.

Concrete kwaliteitsafspraken vervolgsucces SWV PO Rijnstreek

- De school draagt leerlingen zorgvuldig over naar het voortgezet onderwijs volgens de vastgestelde POVO-procedure in de Rijnstreek. ([po/vo procedure SWV Midden-Holland en Rijnstreek](#))
- De school volgt de leerlingen die de school hebben verlaten. School en voortgezet onderwijs in de regio hebben contact over de bestendinging van de schooladviezen (waar zit een leerling met een bepaald advies na drie jaar in het voortgezet onderwijs?).